Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 11 (8501). ● 16 январь, 1985 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

24 ФЕВРАЛЬ — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

ЯКДИЛЛИК БИЛАН МАЪҚУЛЛАНДИ

Республикада давом этаётган округ сайлов олди кенгашларининг қатнашчилари Тошкент область, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз бригадири **Турсунбой Мирсолиев**, Тошкент шаҳар Ленин район партия комитетининг биринчи секретари **Юрий Асралович Асепков**, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министри **Набижон Ғаниевич Қурбонов**, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари **Евгений Васильевич Гревцов**, Қашқадарё область Китоб районидаги К. Маркс номли колхоз сут соғувчиси **Ойдин Суяровна Худоёрова**, Қашқадарё область Қамаши районидаги Калинин номли колхоз аъзоси **Улкан Қурбоновна Тошмуродова**, Навоий шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Николай Васильевич Духанов**, Наманган «Облколхозстрой» трестининг бошқарувчиси **Асқаржон Ҳожимирзаев**, Самарқанд область партия комитетининг иккинчи секретари **Евгений Ефимович Березиков**, Самарқанд областидаги болалар сил касалликлари санаторийсининг бош врачи **Болта Асророва**, Сурхондарё область, Шўрчи районидаги «Ленинобод» колхозининг аъзоси **Қирмиз Мардоновна Чориева**, ҳарбий хизматчи **Леонид Евстафьевич Генералов**, Фарғона областидаги «Сох» совхозининг бригадири **Икромжон Метинбоев**, Фарғона область, Қува районидаги «Социализм» колхозининг бригадири **Ҳамиджон Ҳожимуродов**, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари қўмондони **Виктор Алексеевич Цивашов**нинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганликларини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

* * *

Республикада ўтаётган округ сайловолди кенгашларида Ўзбекистон давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзодлар кўрсатиш тўғрисида меҳнаткашлар коллективлари йиғилишларининг қарорлари якдиллик билан қўллаб-қувватланмоқда.

Кенгашларнинг қатнашчилари Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз ремонти заводи пўлат эритувчи **Евгений Александрович Маршалов**, Ўзбекистон архитекторлар Союзи правлениеси раиси **Тўлқиной Фозилжоновна Қодирова**, «Стройпластмасс» комбинати слесари **Сергей Николаевич Шейкин**, Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари **Сайфулла Давирович Сайдалиев**, академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори **Маҳмуд Мирзаевич Мирзаев**, Бухоро область партия комитетининг иккинчи секретари **Юрий Сергеевич Шкрябин**, Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети раиси **Инқилоб Турсуновна Юсупова**, Ўзбекистон касаба Союзлари республика Совети секретари **Виктор Петрович Кузьмин**, Ўзбекистон ССР ДОСААФ Марказий Комитети раиси **Аҳмаджон Муҳамаджонович Хожибоев**, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице президенти **Эркин Юсупович Юсупов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири **Қаландар Тоиров**, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганликларини қўллаб-қувватладилар.

(ЎзТАГ).

ЮКСАК ИШОНЧ

Республикада Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда.

Сайловолди йиғилишларида «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ўровчиси **Нонла Лутфуллаевна Холиқова** Тошкент шаҳар 16-Куйбишев сайлов округидан, Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг студенти **Гулчеҳра Йўлдошевна Бобожонова** 27-Ўзбекистон сайлов округидан, Тошкент бирлашган авиация отряди ИЛ-86 самолётининг командири **Ғайрат Абдужалилович Саримсоқов** 40-Чоштепа сайлов округидан, «Ташметрострой» трестининг бошқарувчиси **Павел Васильевич Семенов** 58-Дўмробод сайлов округидан, «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси «Ангренский» кўмир разрезининг экскаватор машинисти **Юрий Евгеньевич Иванцов** 63-Энергетика сайлов округидан, Коммунистик район партия комитетининг биринчи секретари **Уммат Маматқулович Мирзақулов** 94-Янгибозор сайлов округидан, Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги В. Терешкова номли колхоз правлениесининг раиси **Умри Ҳасанова** 104-Оржоникидзе сайлов округидан, Ўзбекистон ССР прокурори **Алексей Владимирович Бутурлин** 180-Улфатбиби сайлов округидан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудири **Тўлқин Ҳамидович Собитов** 393-Ленинград сайлов округидан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири **Қаландар Тоиров** 395-Фарҳод сайлов округидан, «Узколхозспецстрой» трестига қарашли 5-колхозлараро ихтисослашган — механизациялашган кўчма колонна газ-электр пайвандчиси **Виктор Васильевич Поляков** 417-Комсомол сайлов округидан, Ўзбекистон ССР Социал таъминот министри **Ҳосият Ёқубжонова** республика давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилдилар.

(ЎзТАГ).

* * *

Халқ депутатлари Тошкент область Советига депутатликка номзодларни кўрсатиш давом этмоқда.

В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг рух заводи аппаратчи-гидрометаллурги **Нина Яковлевна Савостеева** 8-Ўзбекистон сайлов округидан, С. Раҳимов номли совхоз директори **Соғлом Болашович Болашов** 147-Сусам сайлов округидан, Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Абдурашид Сатторович Раззоқов** 122-Ленинград сайлов округидан, Бузай қишлоғидаги касалхонанинг бош врачи **Умар Оллаберганов** 246-Бузай сайлов округидан, «Подземгаз» станциясининг токари **Иван Адольфович Гайер** 27-Строитель сайлов округидан, Янгийўл шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими мудири **Озода Ҳабибовна Абдуллаева** 121-Ўзбекистон сайлов округидан, область пассажирларни ташиш автотрести бошқарувчиси **Александр Петрович Шеин** 6-Олмалиқ сайлов округидан, ТашПИнинг кон-металлургия факультети кечки бўлимининг ўқитувчиси **Марҳамат Акромовна Муталова** 9-Чехов сайлов округидан депутатликка номзод қилиб кўрсатилдилар.

МАШИНАСОЗЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

«УЗБЕКХИММАШ» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1985 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН химия машинасозлиги заводининг ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар коллективи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларига амал қилиб, 1984 йил давлат планини химия асбоб-ускуналари ва турбокомпрессорлар ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича тўла ва ошириб бажарди. Халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш 8,7 процент кўпайди.

Завод коллективи эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга интилиб, 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш мақсадида 1985 йилда зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади.

Химия асбоб-ускуналари ишлаб чиқариш беш йиллик топшириғи муддатидан илгари — 20 декабргача, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш плани эса 10 сентябргача бажарилади. Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 30 декабрда адо этилади, пландагидан ташқари 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Топшириқдагига қўшимча 200 минг сўмлик химия асбоб-ускуналари ишлаб чиқарилади.

Модернизация қилинган икки хил турбокомпрессор ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Халқ истеъмоли товарлари ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 6 процент, шу жумладан ишлаб чиқариш чиқиндиларидан тайёрлаш 4 процент кўпайтирилади.

Олий сифат категориясидаги маҳсулотнинг солиштирма вазни ишлаб чиқариш жами ҳажмида 1984 йилдагига нисбатан 2,1 процент ортади ва бу кўрсаткич 50,1 процентга етказилади. Ишлаб чиқаришга технологик жараёнларни механизациялаштириш ва автоматлаштириш бўйича 5 тадбир жорий қилинади. Рационализаторлик таклифларини жорий қилиш ҳисобига камида 300 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинади.

Фан-техника ютуқларидан фойдаланиш, иш ўрнини аттестация қилиш ва оқилона ташкил этиш, илғор тажрибани оммалаштириш ҳисобига асбоб-ускуналарнинг сменали коэффициенти оширилади ва у 1,51 га етказилади;

Меҳнатни ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни бошқаришни такомиллаштириш бўйича тадбирларни жорий қилиш ҳисобига Россошанск химия заводига аммиак ишлаб чиқариш учун, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасига аммиак селитраси ишлаб чиқариш учун комплект-технологик линиялар муддатидан бир ой илгари етказиб берилади.

Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги буюк Ғалабасининг 40 йиллиги ва Чирчиқ шаҳрига асос солинган куннинг 50 йиллиги шарафига қаҳрамон шаҳарларга биринчи ярим йиллик шартномалари бўйича турбокомпрессорлар тўла жўнатилади ва пландагидан ташқари 150 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Экспортга асбоб-ускуналар етказиб бериш ҳар квартал плани муддатидан бир ой илгари бажарилади.

Планда белгиланганига қўшимча 100 тонна қора металл прокати, шу жумладан 40 тонна зангламайдиган пўлат, 450 минг киловатт-соат электр энергияси, 50 тонна шартли ёқилғи ва 700 гигакалорий иссиқлик энергияси тежалади. Иқтисод қилинган материаллар ва ресурслар ҳисобига икки кун ишланади

Меҳнатни ташкил этиш коллектив формаларини такомиллаштириш ва кенгайтириш йўли билан меҳнатга ҳақ тўлашнинг бригада формасига жалб қилинган ишчилар 74 процентгача етказилади.

Коллективни социал ривожлантириш бўйича тадбирлар қатъий амалга ошириллаверади, 1985 йилда 500 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари фойдаланишга топширилади.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» ва «Ленинград» колхозларига оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш, сабзавот, дағал ем-хашак ва пахта хомашёсининг йиғиб-териб олиш, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш юзасидан оталик ёрдами кўрсатиш давом этади.

Корхона ёрдамчи хўжалигида чўчқалар сони 1500 бошга етказилади ва 30 тонна гўшт реализация қилинади.

Социалистик мажбуриятлар «Узбекхиммаш» заводи меҳнаткашларнинг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

✦ ОЛМАЛИҚ химия заводи пахтакорлар учун минерал ўғитлар етказиб берувчи йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Шунинг учун ҳам кимёгарлар далаларда етиштирилаётган экинлар ҳосилдорлигини ошириш ишида ўзларининг ҳам муносиб ҳиссалари борлигидан қувонадилар, ҳақли равишда фахрланадилар. Айниқса, илғорлар, ишлаб чиқариш пешқадамлари ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширишга кўмаклашаётганликларини қалбдан ҳис этиб турадилар. Заводнинг 2-аммофос цехи аппаратчиси Абдумутал Аҳмедов ана шундай фидойилардандир.

Абдумутал ёш бўлса-да, лекин ўзини ёш ишчи деб ҳисобламайди. Ўзига нисбатан ўта талабчан, тиришқоқ аппаратчидир. Аҳмедов бу касбни эгаллаганига ҳам ўн йилдан ошди. Ўн йил эса оз муддат эмас. Шу боисдан ҳам у тенгқурларига намуна бўлишга, ҳар борада уларга ёрдам беришга, тажрибасини ўргатишга ҳаракат қилади. Бунинг учун унинг маҳорати ҳам, тажрибаси ҳам етарли. Абдумутал Аҳмедов смена топшириқларини сурункасига ошириб бажараётгани эса бунинг ёрқин исботидир.

В. Сироткин фотоси.

ИЛМ-ФАН — ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

ҒОЯТДА ҚУЛАЙ КУЛЬТИВАТОР

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институтида ясалган культиватор ғўза қатор оралари чопиғи ғоятда сифатли бўлишини таъминлайди. Янги машинада анъанавий қўзғалмас юмшатгич ўрнига айланадиган фрезалар ўрнатилган бўлиб, улар оригинал гидравлика системаси билан ҳаракатга келади.

Фрезаларни айлантириш учун механик узатма системаси ҳаддан ташқари кўп металл сарфини тақозо этар ва унинг хизмат муддати деталлари тез ейилиб кетганлиги сабабидан чекланган эди. Бундан ташқари техникавий хизмат харажатлари ҳам ғоятда кўпайиб кетарди. Трактор мотори энергияси воситасида ишлайдиган гидропривод эса шу камчиликлардан холидир.

Синовларнинг кўрсатишича, актив иш органлари бўлган культиватор қатор ораларини юмшатишда юксак самара беради. У тупроқни майдалашга имкон беради, бегона ўт илдиз системасини қуритади ва тупроқда намлик сақланиши учун яхши шароит вужудга келтиради. Бу нарса пировард натижада ғўзанинг ўсишига самарали таъсир этади.

Гидропривод билан таъминланган фрезали культиватор ёрдамида тўрт қатор ғўзага бир йўла ишлов бериш мумкин бўлади. У одатдаги чопиқ трактори билан агрегат қилиб ишлатилади.

Яна бир муҳим томони шуки, гидропривод ишлатиш орқали трактор мотори ҳосил қилувчи энергиядан самарали фойдаланиш машинага кўпроқ нагрузка тушириш ва унинг фойдали иш коэффициентини кўпайтиришга имкон беради.

(ЎзТАГ мухбири).

ЎН МИНГЛАБ СЎМ ФОЙДА

«АНГРЕНЭНЕРГОЦВЕТМЕТ»нинг Ангрендаги корхоналарида шлак блоклар чиқариш бу йил бир ярим баравар кўпайди. Хомашё учун узоққа борилмаслиги бунга имкон берди. Блоклар ишлаб чиқариш учун асосий ишлаб чиқариш чиқиндиси бўлган шлак ва қўшни ГРЭСдан олинадиган золдан фойдаланилади.

Корхона қурилишда кенг фойдаланиладиган шлак блок сотишдан ўтган йили ўн минглаб сўм фойда олди. Бу эса шундай блоклар чиқаришни кўпайтиришга имкон берди.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯ ТУФАЙЛИ

«Узремшина» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилини муваффақиятли якунлади. Бирлашма меҳнат аҳли пландан ташқари 96 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, меҳнат унумдорлиги топшириғини 101,8 процент қилиб адо этди. Бу ютуқларга янги техника ва илғор технологиядан самарали фойдаланиш орқали эришилди. Бирлашма рационализатор ва ихтирочилари ҳам бу ютуққа ўз ҳиссаларини қўшдилар. Улар томонидан киритилган 42 янгилик йил давомида 11,3 минг сўмлик иқтисодий самара берди.

Ҳозирги пайтда бирлашма ишчи-хизматчилари янада юқори марраларни кўзлаб, қўш суръат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар 1985 йилда пландан ташқари 50 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, 2200 дона автошинани қайта тиклаш мақсадида барча резервларни ишга солиб, кун сайин кўрсаткичларини яхшилаб бормоқдалар.

А. ҲАКИМОВ.

УСТАХОНАДА ИШ ҚИЗҒИН

ҒАЛАБА. (Жамоатчи мухбиримиздан). 1984 йил «Ленинград» колхози учун баракали йил бўлди. Хўжалик деҳқонлари давлатга 3460 тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, бу борадаги план ва топшириқларини ошириб бажардилар. Шуниси диққатга сазоворки, ҳосилнинг асосий қисми юқори сортларга сотилди. Бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун курашаётган хўжалик пахтакорлари кузги-қишки ишларни уюшқоқлик билан бажариб, мўл ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирламоқдалар.

Айниқса, колхозда техника ремонти яхши олиб борилмоқда. Марказий устахонада ҳозиргача 20 та сеялка ва 20 та транспорт трактори ремонти тугалланди. Шунингдек, баҳорги ишларга 100 комплект тишли ва 10 та дискали борона ҳам шай ҳолда турипти. Мавжуд техника воситаларини барвақт ремонтдан чиқаришда Мадиёр Шарипов, Сафар Худойберганов, Усканбой Абдусаматов сингари механизаторларнинг хизмати катта бўлмоқда.

А. АБДУСАМАТОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

14 январь куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Президиум иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказишга тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Мажлисда айтилдики, сайлов кампанияси — халқ ҳокимиятини янада мустаҳкамлаш, Советлар барча бўғинлари фаолиятини яхшилаш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган катта ижтимоий-сиёсий воқеадир. Сайлов кампанияси ҳамма ерда совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда, КПССнинг навбатдаги XXVII съездига, совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 40 йиллигига, Россияда 1905-1907 йиллар революцияси ва дастлабки Советлар тузилганининг 80 йиллигига актив тайёргарлик белгиси остида ўтмоқда.

Иттифоқдош республикаларнинг 15 Олий Советларига, автоном республикаларнинг 20 Олий Советларига ва халқ депутатлари 52.041 маҳаллий Советига сайлов ўтказилади. Сайлов ўтказиш учун 2,3 миллионтадан кўп сайлов округи, 176 мингта сайлов участкаси тузилди. Сайлов комиссиялари составида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг 9 миллионга яқин вакиллари бор.

Депутатликка номзодлар кўрсатиш сайлов кампаниясининг муҳим босқичи ҳисобланади. Меҳнаткашларнинг сайловолди йиғилишларида Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати қизғин маъқулланганин ҳолда коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг муносиб вакиллари — ишчилар, колхозчилар, фан ва маданият арбоблари, халқ хўжалиги турли тармоқларининг мутахассислари, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, ҳарбий хизматчилар депутатликка номзодлар қилиб кўрсатилмоқда. Совет кишилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненкони, партия ва давлатнинг бошқа раҳбарларини иттифоқдош республикалар Олий Советларининг депутатлигига биринчи номзодлар қилиб якдиллик билан кўрсатдилар.

СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган қарорида иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларининг Президиумларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига сайлов кампаниясига бундан буён ҳам эътиборни бўшаштирмасликни, сайлов юксак ташкилий ва сиёсий даражада ўтишини таъминлайдиган зарур чораларни кўришни тавсия қилди.

Халқ депутатлари Советларига сайлов кампаниясининг якунларига қараб КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель ва октябрь Пленумлари талаблари асосида сайловолди йиғилишларида, шунингдек халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари ва комитет органларининг меҳнат коллективларига ва аҳоли истиқомат жойларида берган ҳисоботлар юзасидан ўтказилган йиғилишларда гражданлар айтган таклифлар ва танқидий мулоҳазаларни ҳисобга олиб уларнинг ишини янада яхшилаш ва такомиллаштиришга ёрдам берувчи чораларни белгилаб чиқиш вазифаси топширилди, меҳнаткашларнинг хатлари ва мурожаатларида илгари сурилган масалаларни диққат билан тез кўриб чиқиш тавсия қилинди.

Сўнгра СССР Олий Совети Президиуми Олтой ўлкаси халқ депутатлари Советларининг агросаноат бирлашмаларига раҳбарлик иши масаласини муҳокама қилди. Халқ депутатлари Олтой ўлка Совети ижроия комитетининг раиси В. Т. Мишченко докладида, Иттифоқ Совети Агросаноат комплекси комиссиясининг раиси Г. П. Разумовскийнинг қўшимча докладида, мажлис қатнашчиларининг нутқларида ўлка Советлари ўлка партия ташкилотининг раҳбарлигида ҳамда партия XXVI съездининг йўл-йўриқларига, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларига мувофиқ Озиқ-овқат программаси вазифаларини амалга ошириш борасида муайян ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни ўтказаётганликлари, агросаноат бирлашмаларининг диққат-эътиборини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашни кучайтиришга, унинг самарадорлигини оширишга, қишлоқда социал ўзгаришларни тезлаштиришга жалб қилаётганликлари айтиб ўтилди.

Шу билан бирга айтилдики, ўлка халқ депутатлари Советлари кўпгина агросаноат бирлашмаларининг ишида зарур уюшқоқлик ва натижадорликка, бирлашмалар ишлаб чиқариш ҳажмини ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харидини мунтасил ўстириб бориш, маҳсулот сифатини яхшилаш, комплекс тармоқларнинг юксак самарадорликка эришиш учун ҳамма резервлар ва имкониятларни ишга солишга ҳали муваффақ бўлолмаяптилар. Озиқ-овқат программасининг бир қанча топшириқларини бажаришда жиддий қолоқликка йўл қўйилмоқда. Бошқа камчиликлар ҳам айтиб ўтилди.

Мажлисда сўзга чиққанлар мамлакатнинг турли регионларида қишлоқ хўжалигини бошқариш янги шакллари текширувдан қандай ўтаётганлиги тўғрисида, агросаноат комплексидаги барча шерикларнинг ўзаро муносабатларини янада такомиллаштириш йўллари ҳақида ҳам гапирдилар.

СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган қарорида Олтой ўлкаси халқ депутатлари Советлари билан уларнинг ижроия комитетларига кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш борасида конкрет чоралар кўришни, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май, 1984 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш, Озиқ-овқат программаси топшириқларини бажариш борасида ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш, агросаноат комплекси тармоқларида хўжаликни янада оқилона юритиш, социалистик мусобақани кенг кўламда ривожлантиришни таклиф қилди.

Президиум 1984 йилда СССР Олий Советида ўтказиш мўлжалланган асосий тадбирлар планининг бажарилиши тўғрисидаги ҳамда 1985 йилги иш плани ҳақидаги масалани кўриб чиқди. 1984 йил 4 мартида сайланган ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг фаолияти ўтган йилда КПСС сиёсий йўлини амалга оширишга, партия XXVI съездининг, партия Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг ривожланган социализмни ҳар томонлама планли такомиллаштириш борасидаги кўп қиррали ишлар асосий мазмунини ташкил этувчи проблемалар бутун комплекси юзасидан берган кўрсатмаларини амалга оширишни ташкил қилишга бўйсундирилганлиги айтилди. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг қарорлари СССР Олий Совети, унинг органлари ишини, халқ депутатлари Советлари бутун системасини яхшилашда принципиал аҳамиятга эга бўлди. Шундан кейин 1985 йилда СССР Олий Советининг давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишга раҳбарлик қилиш, КПСС ва Совет давлати тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини ўтказишдаги фаолиятининг асосий йўналишлари муҳокама қилинди.

Ушбу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1985 йилни Халқаро ёшлар йили деб эълон қилганлиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев раислигида СССРда Халқаро ёшлар йилини ўтказиш комиссиясини тузди.

Мажлисда давлат ҳаётининг бошқа баъзи масалалари кўриб чиқилди.

(ТАСС).

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

СОВЕТЛАР мамлакати ишонч билан ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилига қадам қўйди. Бу йил ривожланган социализм жамиятини янада ривожлантиришда янги босқич бўлади. КПСС XXVII съезди, иттифоқдош республикалар Олий Советлари ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар, Улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 40 йиллиги, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги, биринчи рус революциясининг 80 йиллигига тайёргарлик бормоқда.

ИЛМИЙ КОММУНИЗМ НАЗАРИЯСИГА ҚЎШИЛГАН БУЮК ҲИССА

СИЁСИЙ ДОКЛАДЧИЛАРГА ЁРДАМ

БУ ШОНЛИ воқеалар партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларини амалга ошириш юзасидан бораётган умумхалқ курашига алоҳида сиёсий маъно бахш этади. Коммунистик қурилишнинг барча участкаларида катта ва салмоқли ғалабаларни қўлга киритдик. Мамлакатнинг саноат потенциали ошмоқда, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги юксалмоқда, унинг сифат кўрсаткичлари яхшиланмоқда. Озиқ-овқат программаси изчил амалга ошириляпти. Мамлакатимиз фани катта ютуқларга эришди, кўп миллатли совет маданияти ва санъати янада бойиди. Совет кишилари истиқболга ҳар қачонгидан ҳам ишонч, оптимизм билан қарамоқдалар. Улар коммунистик партиянинг сиёсати, унинг кўп қиррали фаолияти меҳнат кишиларининг туб манфаатларига тўла жавоб беришини яхши биладилар.

Социализм социал тараққиётнинг объектив қонуниятларига мувофиқ илмий асосда ривожланадиган жамиятдир. Коммунистик партия, унинг Марказий Комитети мамлакатимиз тараққиётининг ҳар бир босқичи учун аниқ назарий йўл-йўриқлар ишлаб чиқишга муттасил эътибор бермоқдалар.

Ўртоқ К. У. Черненконинг «Коммунист» журналида босилган «Ривожланган социализм талаблари даражасига кўтарилайлик» сарлавҳали мақоласи илмий коммунизм назариясига қўшилган янги буюк ҳисса бўлди. Партиянинг бу программ ҳужжати ленинчи партиянинг ҳар бир йирик тарихий бурилиш марасида келаётган босқичнинг мазмунини, янги вазифаларнинг ўзига хослигини ифода этувчи аниқ назарий қоидалар бериш, омманинг амалий фаолияти билан революцион назариянинг энг янги хулосаларини, партиянинг ғоялари ва иродасини миллионлар фикр-зикри ва иродаси билан мустаҳкам боғлаш имконини берадиган сиёсий шиорларни олдинга суриш анъанаси давомидир. Мақолада ишларнинг ҳозирги аҳволига чуқур илмий баҳо берилган, социализмни янада ривожлантириш ва коммунизм томон бориш билан боғлиқ бўлган принципиал масалаларни ҳал қилиш йўллари кўрсатилган ва назарий жиҳатдан асосланган. Бу масалалардан келиб чиқадиган вазифаларнинг янгилиги ва ҳар томонлама мураккаблиги ишончли равишда тушунтириб берилган.

Мақолада олий мақсад — коммунизм томон муваффақиятли боришимизнинг характерли хусусиятлари ичида экономиканинг мисли кўрилмаган даражада кенгайиб кетган миқёслари, жамиятнинг ишлаб чиқариш негизи ва унинг социал структурасидаги сифат ўзгаришлари, сиёсий системанинг янги даражаси, омма онгида коммунистик идеологияси ва ахлоқ нормалари мустаҳкамланиб бораётганлиги қайд қилиб ўтилади. Социалистик турмуш тарзи таркиб топмоқда ва интенсив ривожланмоқда.

СССРнинг ривожланган социализм босқичига қадам қўйиши кўп миллатли мамлакатимиздаги барча халқлар ва элатларнинг иқтисодий, социал ва маънавий ривожланишида улкан натижаларга олиб келди. Барча совет халқларининг биргаликдаги куч-ғайратлари туфайли ҳар бир республикада қудратли саноат, юксак даражада ривожланган, техник жиҳатдан қуролланган қишлоқ хўжалиги вужудга келди. Халқ маорифи, фан ва маданиятда юксак даражага эришилди. Ўзбекистон ССР тараққиётининг 60 йиллик тажрибаси унинг ишончли далилидир. Серқуёш диёримиз халқларнинг биродарлик оиласида юксак даражада ривожланган индустриал-аграр республикага айланди, мамлакат ягона халқ хўжалик комплексининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 1700 дан ортиқ корхона, саноатнинг юздан ортиқ тармоғи бор. Социал-маданий қурилишда, айниқса қишлоқда халқ маорифини, фан ва соғлиқни сақлашни ривожлантиришда, адабиёт ва санъат соҳасида ҳақиқатан ҳам тарихий ўзгаришлар бўлди.

Лекин ҳозирги вақтда кишилик цивилизациясининг юксак босқичини эгаллаб турган совет жамияти такомиллашган десак нотўғри бўлур эди. «Ривожланган социализм босқичига қадам қўйиш,— дейилади мақолада,— совет халқининг буюк ғалабасидир. Лекин ҳозирги вақтда у бизнинг бутун ҳаётимизда барча социалистик принциплар ва нормалар тўла, изчил ва сўзсиз бажарилаётганлигини билдирмайди». Ҳали бизда объектив характерда бўлган кўпгина қийинчиликлар бор. Биз бундан буён ана шу қийинчиликларни бартараф этишимиз керак. Субъектив сабаблар оқибатида камчиликлар ва ҳал қилинмаган вазифалар ҳам мавжуд. Номутаносибликлар, етишмовчиликлар, бошқа қарама-қаршиликлар ҳам йўқ эмас. Шунинг учун ҳам партиянинг ҳозирги босқичдаги энг асосий стратегик вазифаси ривожланган социализмни планли ва ҳар томонлама такомиллаштиришдан иборатдир. Бу ўртоқ К. У. Черненконинг мақоласида таъкидлаб ўтилганидек, бир вақтнинг ўзида коммунизм томон амалий бориш ҳам демакдир.

«Асосий хулоса шундаки, —деб ёзади ўртоқ К. У. Черненко,— коммунизм қурилиши билан боғлиқ бўлган вазифаларни ҳал қилишдан олдин тарихан узоқ ривожланган социализм босқичини босиб ўтиш керак». Бу хулоса муҳим назарий ва сиёсий аҳамиятга эгадир.

Партиямизнинг социалистик жамиятимизни такомиллаштиришдаги бош йўлининг асосий йўналишлари қандай? Энг муҳим йўналишлардан бири фан-техника тараққиётини анча жадаллаштириш, социалистик хўжалик юритиш усуллари ва услубларини такомиллаштириш ва яхшилаш асосида мамлакат экономикасини интенсивлаштиришни ниҳоясига етказишдир. Бу совет халқи фаровонлигини сифат жиҳатидан янги даражага кўтариш имконини беради.

Иккинчи йўналиш синфларсиз социалистик жамиятни барпо этиш, миллатларни янада гуллаб-яшнатиш ва яқинлаштириш, социал адолат принципларига қатъий амал қилишга олиб келувчи жараёнларни чуқурлаштиришга ҳар томонлама ёрдам беришдир.

Сиёсий системани ривожлантиришдаги бош йўналиш халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқариш тартибини тўла амалга оширишдир. Ўртоқ К. У. Черненконинг мақоласида баён этилган қоидалар ва хулосалар партиянинг социалистик халқ ҳокимиятчилиги асосларини мустаҳкамлаш, халқ депутатлари Советларининг давлат, хўжалик ва социал қурилишнинг барча участкаларида иш аҳволига нисбатан роли ва масъулиятини оширишга қаратилган изчил йўлини давом эттиради ва чуқурлаштиради. Ҳозирги вақтда 2,3 миллион нафардан ортиқ киши — мамлакатимиз барча миллатларининг вакиллари СССР Олий Совети, иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советлари, маҳаллий Советлар депутатлари эканлиги халқ ҳокимиятчилигининг ҳақиқийлигидан ишончли далолат беради. 30 миллион нафардан ортиқ актив маҳаллий ҳокимият органларига ёрдам бермоқда. Ҳозирги вақтда барча иттифоқдош республикаларда республика Олий Советлари ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга ишчанлик, активлик билан тайёргарлик кўрилмоқда.

Олдинда турган вазифаларнинг кенг миқёслиги ва мураккаблиги ўз навбатида ижтимоий онгни шунга қараб қайта йўналтиришни, куч-ғайрат, ташаббус билан ҳаракат қилиб, ҳар бир совет кишисида бу вазифаларни амалга ошириш учун тайёргарлик ва ишчанликни шакллантиришни талаб этади.

Айтилганлардан шу нарса тушунарлики, таъкидлайди ўртоқ К. У. Черненко, ривожланган социализмнинг такомиллашиши бутун бир тарихий босқични ташкил этади, бу босқичнинг ўз конкрет пиллапоялари, ўз вазифаларининг изчиллиги, ўз муддатлари бўлади.

Етилган энг зарур проблемалар, уларни ҳал қилиш йўллари КПССнинг программаси янги редакциясида ўз аксини топади, у партия XXVII съездида муҳокама этилади ва қабул қилинади.

Экономика ўзига биринчи даражали эътибор беришни талаб этади. Чунки у жамият тараққиётининг асоси, мудофаа қудратимизнинг моддий, совет халқи меҳнатининг хавфсизлиги, тинч шароитларини таъминлашга қаратилган барча куч-ғайратларимизнинг негизидир.

Мамлакатнинг ижтимоий меҳнат унумдорлигининг энг олий даражасига кўтарилишини таъминлаш учун ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш ривожланган социализмни такомиллаштириш босқичининг стратегик вазифасидир. Бу вазифа В. И. Ленин томонидан қўйилган эди. У энг юксак меҳнат унумдорлиги даражасига эришиш янги ижтимоий-иқтисодий жамиятнинг узил-кесил ва тўла тантана қилиши учун «энг муҳим, энг асосий» омил эканлигини кўрсатган эди. Бу вазифанинг олдинга сурилиши ҳам сиёсий, ҳам социал, ҳам иқтисодий асослидир. СССРда таркиб топган ягона халқ хўжалик комплекси қудратли ишлаб чиқариш-техник потенциалга эгадир. Совет Иттифоқи кўпгина маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича жаҳонда етакчи ўринларни эгаллаб турибди, меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари бўйича етук капиталистик давлатлардан олдинда бормоқда. Бу энг муҳим кўрсаткич бўйича совет экономикаси ва юксак ривожланган капитализм ўртасида анчагина тафовут бўлса ҳам уларни бартараф этиш ва олдинга ўтиб олиш учун кучимиз етарлидир. «Совет экономикасининг энг яқин вақт ичидаги вазифаларини худди шу нуқтаи назардан туриб кўриб чиқиш керак», — деб таъкидлайди ўртоқ К. У. Черненко.

Янги 1985 йил ижтимоий ишлаб чиқаришни янада интенсивлаштириш йили бўлиши керак. Экономикани ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари беш йилликнинг ўтган тўрт йилидаги ўртача йиллик кўрсаткичдан анча юқори қилиб белгиланган.

Ўзбекистон пойтахт областининг меҳнаткашлари ҳам зиммаларига юксак мажбуриятлар олдилар. Ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан қайта ускуналаш, чиқиндисиз ва ресурсларни тежашнинг бошқа технологиясини жорий этиш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш асосида область халқ хўжалигида моддий сарфларни қўшимча 35 миллион сўмлик қисқартириш-ни таъминлаш назарда тутилади.

Икки кун, шу жумладан Улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 40 йиллиги шарафига бир кун тежаб қолинган материаллар, хомашё ва ёқилғи асосида ишланади. Саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, йиллик пландагидан ташқари 75 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбурияти олинди. Йил давомида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг камида 90 процентини олиш назарда тутилмоқда, меҳнат унумдорлигининг пландан ташқари 1,3 процент ортишига эришилади.

Капитал маблағлар самарадорлиги оширилади, қурилиш ишлари муддатлари қисқартирилади ва сифати яхшиланади. Янги Ангрен ГРЭСининг иккинчи энергоблоки, Ангрен кўмир разрезида ёқилғи қазиб чиқариш бўйича қувватлар, енгил саноат объектлари, Тошкент трактор заводида қуюв ишлаб чиқариши, кўп миқдорда уй-жойлар, социал-маданий-маиший объектларнинг ўз вақтида ишга туширилиши таъминланади.

Қишлоқ меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг давлат томонидан харид қилиш 1985 йил ва умуман беш йиллик планларини барвақт бажаришга аҳд қилдилар. 450 минг тонна пахта хом ашёси тайёрланади, унинг камида 70 процентини биринчи сортларга топширилади, 550 минг тонна сабзавот, 75 минг тонна картошка, 48 минг тонна полиз экинлари, 180 минг тонна мева ва узум, 2230 тонна пилла тайёрланади. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпаяди.

Бу юксак марраларни эгаллаш учун ўртоқ К. У. Черненко мақоласида қўйилган вазифалар асосида область халқ хўжалигининг барча тармоқларини техник жиҳатдан қайта қуроллантиришни жадаллаштиришга бутун куч-ғайрат ва моддий воситаларни сафарбар этиш, энг янги техника ва технологияни, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги формаларини, шу жумладан бригада пудратини ишлаб чиқаришга изчиллик билан жорий этиш, моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг бутун системасини такомиллаштириш, тежамкорлик режимини кучайтириш, ҳамма жойда уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш керак.

Буларнинг ҳаммаси ҳар бир тармоқ, ҳар бир ходимнинг меҳнат нормаси бўлиб қолмоғи лозим. Асосий фондлардан тўлароқ фойдаланиш, иш ўринлари сони ва моддий сарфларни кўпайтирмасдан ва ҳатто уларни камайтирган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш зарур. Ҳамма жойда ўзибўларчилик, хотиржамлик кайфиятларига қарши қатъий курашиш, илғор тажрибаларни кенг ёйиш даркор.

Ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 1984 йил 15 ноябрдаги мажлисида шундай деди: «...ҳали орқада қолаётганлар ҳеч кечиктирмай етиб олишлари, планни уддалаётганлар — илғорларни қувиб етиши; олдинда бораётганлар эса суръатни пасайтирмасликлари кераклигини жуда аниқ-равшан қилиб таъкидлаб ўтмоқчиман». Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, материаллар ва энергия ресурсларини иқтисод қилишда белгиланган марраларни эгаллаш ҳар биримизнинг шон-шараф ва виждон бурчимиздир.

«Ривожланган социализм талаблари даражасига кўтарилайлик» мақоласига социал сиёсий проблемаларга, кишиларнинг маънавий ҳаёти ва тарбияси, ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш масалаларига катта эътибор берилган. «Ходимнинг ўз меҳнатидан шахсий манфаатдорлигини ошириш ҳақидаги масала, — таъкидлайди ўртоқ К. У. Черненко, — бизнинг моддий ва маънавий рағбатлантириш системамизни, умуман тақсимот муносабатларини такомиллаштириш ҳақидаги масаланинг ўзидир».

КПСС XXVI съезди мамлакатнинг иқтисодий ва социал тараққиёти ўзаро боғлиқлиги кучайиши тўғрисида жуда муҳим хулоса чиқарди. Бу шундай ифодаланади: «Яхши яшаш учун, яхши ишлаш керак». Ўртоқ К. У. Черненко бу сўзларнинг чуқур маъносини очиб беради, айниқса, унинг мойил қилувчи томонини таъкидлайди. «Аввало сўз албатта яхши, энг яхши меҳнат иш ҳақида афзалликлар бериши кераклиги ҳақида боради, — таъкидлайди у. — Лекин аксинча ким ёмон ишласа у яхши яшашга эмас, ҳатто аввалгидек яшашга эмас, бинобарин ёмонроқ яшашга тайёр бўлиши керак. Биз ҳар бир киши ўз ишига тўла жавоб беришига эришамиз».

Бизнинг партиямиз ҳар кимнинг меҳнат ҳиссасини ҳаққоний ва объектив баҳоланишини таъминлашни қатъий талаб этади. Меҳнат ва истеъмол ўлчовлари устидан таъсирчан давлат ва жамоат назоратини ошириш шу масалада энг муҳим ўринлардан бирида туради.

Меҳнатни рағбатлантириш кишиларнинг шахсий эҳтиёжларини қондиришга, уларнинг моддий фаровонлигини оширишга қаратилган бўлса, тўла самара беради. Ҳеч шубҳасиз ишнинг моддий томони жуда муҳим ва уни ҳисобга олмаслик мумкин эмас. Лекин ўртоқ К. У. Черненко бундай йўналишнинг бир томонлама тушунилишига, уни фақатгина моддий фаровонлик тўғрисидаги ғамхўрлик билан уйғунлаштирилишига йўл қўйиб бўлмаслигини таъкидлайди. Эҳтиёжларни қондириш қатори уларнинг социалистик турмуш тарзи мақсадлари ва қоидаларига жавоб берувчи мазмун билан бойитилиши ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Мол-мулкка мешчанларча сажда қилиш социализмнинг гуманистик моҳиятига қаршидир. Аксарият кўпчилик совет кишилари бундай саждани инкор этадилар. Лекин шундай кишилар ҳам борки, улар мол-мулк орттиришга ҳаракат қиладилар. Бунда совет кишиларининг маънавий, ахлоқий фазилатларига зид иш тутадилар. Бу кўпинча жамиятга хос бўлмаган ҳодисалар (социалистик мулкни талон-тарож қилиш, порахўрлик, қилинган ишни кўпайтириб ёзиш, растраталар, чайқовчилик ва ҳ. к.) содир бўлишига олиб келади. Бу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида кескин қораланди. Пленум қарорларини амалга ошириш бўйича белгиланган тадбирларни республикамизнинг барча меҳнаткашлари қизғин маъқуллаб кутиб олдилар, бу тадбирлар аҳволни соғломлаштиришга, кишиларнинг ижодий активлигини оширишга ёрдам беради.

Совет халқининг социалистик яратувчилик меҳнатида эришган барча ютуқлари Ленин партияси билан чамбарчас боғлангандир. Бу партия халқ томонидан жамиятнинг авангард кучи деб тан олинган. Ҳар бир янги тарихий босқичда партиянинг раҳбарлик, сафарбар этувчилик роли ошиб боради, бу объектив қонундир. СССР ривожланган социализм босқичига қадам қўйган шароитларда ҳам бу қонуният янги куч билан намоён бўлмоқда.

Партия раҳбарлик ролининг кучайиши социалистик демократиянинг чуқурлашиши билан узвий боғлангандир. Партия бундан буён ҳам халқ ҳокимиятчилигини амалга ошириш учун янада самарали янги формаларни излайди. Амалда синовдан ўтганларидан яхшироқ фойдаланишга эришади. Бу ишда оғирлик маркази Советларга, бизнинг демократик системамизнинг барча бўғинларига берилган ҳуқуқлардан тўлароқ фойдаланишга ўтади.

Ўртоқ К. У. Черненконинг мақоласида сиёсий системамиз ҳар бир бўғини ишини чуқурлаштириш, бюрократизм, маҳаллийчилик ва идорачилик кайфиятларини бартараф этиш, давлат аппарати ва бошқарув органларининг фаолиятини такомиллаштириш, советлар, касаба союзлари, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг вазифаларини аниқ чегаралаб бериш ва уларнинг ўзаро фаолиятини, ҳамкорлигини янада кучайтириш масалалари муҳим ўрин тутади.

«Партия комитетлари, хўжалик органлари, жамоат ташкилотларининг фаолиятида ленинча нормалар ва принципларга, ленинча услубга изчил амал қилиш,— деб таъкидлайди ўртоқ К. У. Черненко — Партия раҳбарлик ролини кучайтиришнинг ишончли йўлидир. Улар ўнларча йиллик кураш ва яратувчиликда синовдан ўтган ва ишимизни такомиллаштиришда муҳим йўналишлар бўлиб қолади». Партия ташкилотлари партия ички ишларини яхшилаш билан боғлаб, бу принципларни ҳамма жойда жорий қилишлари керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талаблари асосида бошланғич партия ташкилотлари зиммасига партия қарорларини кенг муҳокама этишни уюштириш, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш, ишда ошкораликни таъминлаш, қарорларнинг, айниқса, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ҳақидаги қарорларнинг коллегиал бўлишини таъминлаш вазифасини юклади.

КПСС бизнинг партиямиз учун хўжалик билан шуғулланиш, аввало, хўжаликни юритувчи кишилар билан шуғулланиш демакдир, деган тушунчадан келиб чиқади. «Ишларнинг хўжаликлиги усулларнинг сиёсийлиги — экономикага партия раҳбарлиги формуласининг маъноси ана шундадир». Ўртоқ К. У. Черненконинг бу кўрсатмаси ленинча идеология ва ташкилотчилик иши ягоналиги принципига изчил амал қилиш ва уни амалга оширишда принципиал аҳамиятга эгадир. Пропагандамизнинг мазмуни, оперативлиги, форма ва методлари кишиларнинг эҳтиёжларига, ривожланган социализмни такомиллаштириш, буржуазия идеологиясига қарши ҳужумкор кураш вазифаларига жавоб бермоғи керак.

КПССнинг навбатдаги XXVII съездига тайёргарлик бутун партия, халқ ишига қудратли куч бағишламоқда. Ҳозирги вақтда областимизнинг барча партия ташкилотлари, меҳнат коллективларида қилинган ишлар чуқур таҳлил этилмоқда. Олға томон янада ишончли ҳаракат қилишимиз учун зарур бўлган резервлар ва имкониятларни қидириб топиш юзасидан катта ишлар амалга ошириляпти. Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш, ҳар бир корхона, қурилиш, совхоз ва колхоз, илмий муассасада, хизмат кўрсатиш соҳаларида юксак уюшқоқлик, ишчанлик ва интизомлилик вазиятини вужудга келтириш керак.

Ўртоқ К. У. Черненконинг «Ривожланган социализм талаблари даражасига кўтарилайлик» мақоласи ривожланган социалистик жамиятнинг илҳомбахш истиқболларини очиб беради. Бу барча коммунистлар, барча совет кишилари томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Бу мақола ҳаракатнинг аниқ, жанговар программасидир.

Ҳақиқатан ҳам партиямизнинг новаторлиги, илмий асосланган ижодий хулосалари ва кўрсатмалари меҳнаткашлар томонидан чуқур ўрганилиши ва ўзлаштирилиши керак, бу — уларнинг ҳар кунги фаолиятлари, актив ижодий меҳнатларида йўлчи юлдуз бўлиб қолиши керак.

САЙЛОВДАН САЙЛОВГАЧА

24 ФЕВРАЛЬ
Ўзбекистон ССР Олий Советига ва маҳаллий Советларга сайловлар КУНИ

ИККИ ХЎЖАЛИКДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

ҚИШЛОҚ Советимиз территориясида икки йирик хўжалик — Охунбобоев номли ва «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозлари жойлашган. Ҳар икки хўжаликда 15 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади.

Кейинги икки-уч йил ичида колхозлар ҳаётида, қишлоғимизда катта ўзгаришлар юз берди. Территория кенгайиб, янги-янги кўчалар пайдо бўлди. Маданий-маиший хизмат яхшиланди. Бу ишларни бажаришда қишлоқ Совети депутатларининг муносиб ҳиссаси бор.

Сайловдан сайловгача ўтган давр ичида депутатларга 10 та наказ тушган эди. Шулардан 9 таси бажарилди. Масалан, Охунбобоев номли колхозда 1176 ўринли ўрта мактаб биноси қурилди. 600 га яқин хонадон табиий газ билан таъминланди. Кўчаларга асфальт ётқизилди. Чиноз—Абай автобус йўли кенгайтирилмоқда. Меҳнаткашларнинг талаб ва истаклари ҳисобга олинган ҳолда «Коинот» ёзги кинотеатри қуриб битказилди. Шунингдек, қишлоқ амбулаторияси ишга тушди. Илгари колхозчилар район поликлиникасига қатнаб кўп вақтларини йўқотардилар. Қишлоқ Советининг депутати, соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссия раиси Л. Мирзажонова ва 9 кишидан иборат комиссия аъзолари бу ҳақда жиддий қайғурди. Масала қишлоқ Совети йиғилишида кўриб чиқилгач, мутасадди идора ва ташкилотларга мурожаат қилиниб, амбулатория қурилиши бошлаб юборилди. Бугунги кунда эса терапевт, хирург ва гинеколог врачлар қишлоқ аҳолисига комплекс медицина хизмати кўрсатишяпти.

Меҳнатдан келаётган бойлик ҳисобига Охунбобоев номли колхоз аъзоларининг турмушлари фаровонлашиб бормоқда. Техника ва ишчи кучидан унумли фойдаланиш эвазига ҳосилдорлик ортиб, даромад кўпайди. Колхоз иқтисодий бақувват хўжаликлар сафидан ўрин олди.

Масалан, 1982 йилда оддий колхозчининг ўртача йиллик даромади 991 сўмни ташкил этган бўлса, 1984 йилга келиб 1400 сўмга етди. Механизаторларнинг йиллик даромади эса 4164 сўмдан 4350 сўмга, сут соғувчиларники 2585 сўмдан 3200 сўмга кўпайтирилди. Хўжалик 1982 йилда давлатга 5549 тонна, 1984 йилда эса 5881 тонна пахта топширди. Ҳосилдорлик ошиб боргани туфайли колхознинг ўтган йилги умумий даромади 5 миллион 50 минг сўмни ташкил этди.

Шуниси қувончлики, меҳнатда эришаётган ютуқлар кишиларнинг яшаш шароитларини яхшилаб бориш имконини бераяпти. Ҳозир қишлоғимиз хонадонларининг ҳаммаси замонавий маданий буюмлар билан жиҳозланган.

«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида ҳам сайловдан сайловгача ўтган даврда кўпгина ўзгаришлар юз берди. Колхоз правлениесининг раиси, қишлоқ Советининг депутати Т. Раимова ҳам раҳбар, ҳам депутат сифатида куч-ғайрат билан ишга киришди. Дастлабки кунларданоқ нима учун сигирларнинг сути камайиб кетганлиги билан қизиқди. Фермадаги аҳволни синчиклаб ўрганди. Бинолар анча эскириб, талабга жавоб бермай қолган, фермада зооветеринария қоидаларига риоя қилинмас экан. Раиса аҳволни тубдан яхшилаш учун ишни қурилишлардан бошлаш керак, деган қарорга келди. Бу фикрини колхознинг агроном-ирригатори, қишлоқ Советининг депутати, қишлоқ хўжалик ишлари бўйича доимий комиссия раиси М. Абдурасулов билан ўртоқлашди. Комиссия аъзолари бир қарорга келишгандан сўнг, қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Тез кунда 200 қорамолга мўлжалланган кенг ва ёруғ молхона ишга тушди. Бу ишга доимий комиссия аъзоларидан А. Эшназаров, М. Мамажонова, Л. Суяров каби депутатлар бош-қош бўлдилар. Шунингдек, Кердара участкасида 50 нафар кичкинтойга мўлжалланган болалар боғчаси ишлай бошлади. Кўплаб хонадонлар табиий газдан фойдаланиш имкониятига эга бўлди.

Сайловга тайёргарлик кўриш қизғин паллага кирган шу кунларда қишлоқ Совети депутатлари аҳоли билан алоқани янада мустаҳкамлаб, оммавий-сиёсий ишларни кучайтирмоқдалар. Лекция ва суҳбатларнинг асосий мавзуларидан бири сайловдан сайловгача ўтган даврда хўжаликларнинг иқтисодий қуввати ошганлигини, қишлоқда юз берган социал-маданий ўзгаришларни, олдинда турган муҳим вазифалар нималардан иборат эканлигини аҳолига тушунтиришдан иборат бўлмоқда.

М. УСМОНОВ,
Чиноз районидаги Яллама қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

● **ПОЙТАХТНИНГ Фрунзе районидаги 7-сайлов участкаси ходимлари аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтирмоқдалар. Суратда: агитпунктнинг бир группа агитаторлари сайловчилар ҳузурига йўл олмоқдалар.**

В. Портнов фотоси.

БИРИНЧИ МАРТА ОВОЗ БЕРАДИГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР УЧУН

Тошкентдаги 59-мактабда жойлашган агитпунктда ўтказилган ёш сайловчилар кечасига ён атрофдаги сайлов участкасининг йигит-қизлари ҳам таклиф этилди. Улар 24 февраль куни биринчи марта республика Олий Совети ва маҳаллий Советларига бўладиган сайловда иштирок этадилар.

Ишчилардан Ҳаким Шарафуддинхўжаев ва Рамиль Абдувалиев, студентлардан Барно Ҳамидқориева, Эмма Шамаева, Шуҳрат Обидов ва уларнинг бошқа тенгдошлари сайловда илк бор қатнашадилар. Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, эндиликда ўқитувчилик қилаётган орденли И. С. Исахаев ва Х. А. Измайловлар эса коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блоки учун урушдан аввал овоз берганлар. Улар ғоят катта сайлов стажига эгадирлар. Ветеранлар ўзларининг фронтдаги тақдири тўғрисида, совет халқи кўрсатган қаҳрамонона жасорат ҳақида йигит ва қизларга гапириб бердилар. Совет халқи жуда катта қурбонлар бериб ва куч-ғайрат сарфлаб фашизмга қарши курашда ватан озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилди. Ветеранлар ўтмишни бугунги кун билан таққосладилар. Бутун суҳбат давомида ота-боболар қўлга киритган ютуқларни келгусида 80—90-йилларнинг ёшлари давом эттиради, деган фикр асосий ўринни эгаллади. Сўнгра ветеранлар ёш сайловчиларнинг саволларига жавоб қайтардилар. Олдинги сайловдан бери Октябрь райони, Тошкент шаҳри ҳаётида содир бўлган ўзгаришлар билан таништирувчи тематик виставка кўздан кечирилди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОБЛАСТЬ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

1985 йил 15 январда Тошкентда халқ депутатлари область Советига сайлов ўтказувчи область сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни шу комиссияга раҳбарлик қилаётган Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси В. Мусаева олиб борди.

Тошкент область матлубот жамиятлари союзи правлениеси раисининг ўринбосари М. З. Микаэлян, область савдо бошқармаси бошлиғи А. Т. Йўлдошев, область маданият бошқармаси бошлиғи В. А. Емцов, «Облкниготорг» директори А. А. Ортиқовларнинг сайловга тайёргарлик кўришнинг бориши тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

Комиссия область матлубот жамиятлари союзи ҳамда область савдо бошқармасини сайлов участкаларини концелярия буюмлари, ёзув ҳамда нусха кўчирув қоғозлари ва бошқа зарур материаллар билан таъминлашда сусткашликка йўл қўяётганликларини танқид қилди.

Тошкент область матлубот жамиятлари союзи правлениеси раиси ўринбосари М. З. Микаэлян ҳамда область савдо бошқармаси бошлиғи А. Т. Йўлдошевларнинг камчиликларни тугатиш ва қисқа муддатда барча сайлов участкаларини зарур материаллар ҳамда сайловга оид ҳужжатлар билан таъминлаш юзасидан кўриладиган чоралар тўғрисидаги сўзлари эътиборга олинди.

Комиссия халқ депутатлари Оҳангарон район Совети ижроия комитети раиси Т. А. Валиевнинг районда сайловга тайёргарлик кўришнинг бориши тўғрисидаги ахборотини ҳам тинглади.

ҚИШЛОВ ҚАНДАЙ ЎТЯПТИ?

ЧОРВА ҚИШЛОВИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

1984 ЙИЛ ОКТЯБРЬ ОЙИДАН 1985 ЙИЛ 1 ЯНВАРГАЧА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ҲАМДА ДАВЛАТГА ТОПШИРИШ ЮЗАСИДАН АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАР БЎЙИЧА

МАЪЛУМОТЛАР

Районлар	Колхозлар ва давлат хўжаликларида 1984 йилнинг октябрь —декабрь ойларида етиштирилган сут (1983 йилнинг шу даврига нисбатан) (тонна)	Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут (кг): 1984 йил амалда	Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут (кг): 1983 йилнинг октябрь — декабрь ойларига нисбатан + −	Барча категориядаги хўжаликларда 1985 йилнинг 9 январигача давлатга топширилган маҳсулотлар (1985 йилнинг I квартал планига нисбатан): гўшт — планга нисбатан процент ҳисобида	гўшт — 1985 йилда 1984 йилга нисбатан процент ҳисобида	сут — планга нисбатан процент ҳисобида	сут — 1985 йилда 984 йилга нисбатан процент ҳисобида	тухум — планга нисбатан процент ҳисобида	тухум — 1985 йилда 1984 йилга нисбатан процент ҳисобида
Оққўрғон	—249	547	+189	22,4	12 марта	6,8	94,5	2,2	27,9
Оҳангарон	—700	387	+ 18	0,07	—	5,6	101,5	0,3	8,6
Бекобод	—265	494	+ 19	10,2	59,7	6,9	92,3	8,5	66,7
Бўстонлиқ	+ 13	588	+ 2	24,6	81,4	6,4	117,6	22,5	77,6
Бўка	—313	589	—118	25,1	52,4	6,5	86,5	7,1	81,8
Ғалаба	—242	464	+118	—	—	6,6	93,5	3,1	16,2
Калинин	—918	762	—103	7,1	4 марта	7,5	100	6,5	102,3
Коммунистик	—215	827	— 92	19	50,8	7,9	96,5	6,8	41,5
Оржоникидзе	+ 9	534	—207	7,8	116,7	7,4	101,1	8,9	122,4
Паркент	— 35	369	— 47	11,3	90,3	7,1	115,7	2,7	57,9
Пискент	—230	473	— 52	49	144	7,8	101,4	0,2	—
Ўрта Чирчиқ	—241	559	—124	1,2	13,5	5,9	104,9	7,3	137,4
Тошкент	+1062	700	+ 70	30,5	39,5	8,3	94,6	7,7	87,9
Чиноз	—466	584	—176	19	56,5	7,8	113,8	6,6	60,6
Янгийўл	+736	270	— 1	4,4	79,1	7,2	104	35,4	4,7 марта
Область бўйича:	—2057	537	+132	7,6	76,5	7,0	100	8,0	114,4

ИМКОНИЯТЛАРДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ОБЛАСТИМИЗНИНГ колхоз ва совхозларида чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш, маҳсулот етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш юзасидан муайян ишлар қилинмоқда.

Областда 1985 йилнинг 1 январигача қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш плани қуйидагича бажарилди: қорамол — 103,9 процент, чўчқа — 112,4 процент, парранда — 105,5 процент, шу жумладан, тухум берадиган товуқ—109,3 процент.

Планга қўшимча 2,3 процент гўшт, 5,7 процент тухум кўп ишлаб чиқарилди.

Шу билан биргаликда Оҳангарон, Ғалаба ва Ўрта Чирчиқ районларида давлатга гўшт сотиш плани бажарилмади. Оққўрғон, Оҳангарон, Бўстонлиқ, Ғалаба, Паркент ва Чиноз районларида давлатга сут сотиш юзасидан белгиланган планларни бажаришда анча орқада қолиб кетилди.

Шуни таъкидлаш керакки, ана шу районларнинг айблари билан областда давлатга сут ва гўшт сотиш планлари бажарилмай қолди. Биргина «Сергели» саноат комплексида давлатга пландагидан 1100 тонна, «Ғаллақудуқ» саноат комплексида эса 1920 тонна кам гўшт сотилди.

Қишловнинг ўтган уч ойи давомида 1983—1984 йил қишловининг шу даврига нисбатан бир қатор районларда соғин сигирлар маҳсулдорлигини оширишга, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришга, молларнинг нобуд бўлишини камайтиришга эришилди. Тошкент райони хўжаликларида сут етиштириш 1062 тонна, Янгийўл районида 736 тонна кўпайди. Бўстонлиқ ва Оржоникидзе районларида бу соҳадаги кўрсаткичлар кўтарилди.

Лекин бу даврда сут етиштириш Оҳангарон районида 700 тонна, Бекобод районида 265 тонна, Бўка районида 313 тонна, Ғалаба районида 242 тонна, Пискент районида 230 тонна, Чиноз районида 466 тонна, Калинин районида 918 тонна камайди.

Айрим районларда, жумладан, Оҳангарон, Паркент, Бўстонлиқ районларида қорамолларни, айниқса, қўйлар бош сонини сақлаб қолишда зарур чора-тадбирлар кўрилмади. Оққўрғон, Ғалаба, Ўрта Чирчиқ районларида қорамолларни асрашда камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Бу районлардаги хўжаликларда шундай ҳолатнинг юзага келишида биринчи навбатда қишловга яхши тайёргарлик кўрилмаганлиги, қорамолларни озиқлантиришда ва сақлашда камчиликларга йўл қўйилаётганлиги, мавжуд озуқаларни қайта ишламасдан, пала-партиш сарф қилинаётганлиги, озуқа цехлари ва ем-хашак майдалайдиган машиналарнинг бекор туриб қолаётганлиги ва моллар ўз вақтида озиқлантириб, соғилмаётганлиги сабаб бўлаётир.

Шу йилнинг 10 январигача бўлган маълумот Оққўрғон районида 2 та озуқа цехи ва 13 та озуқа майдалайдиган машиналарнинг, Бўка районида 3 та озуқа цехининг, Оржоникидзе районида 16 та озуқа майдалайдиган машиналарнинг, Пискент районида 3 та ва Янгийўл районида 4 та озуқа цехининг бекор турганлигини кўрсатди.

Бўка райони хўжаликларида дағал озуқанинг 25 проценти майдаланмасдан, даладан қандай келтирилган бўлса, шундайлигича молларга берилган. Дағал озуқани қайта ишлаш ва буғлаш плани 11,4 процент, сунъий сут тайёрлаш плани 67 процент бажарилган, холос. Худди шундай аҳволни Оҳангарон, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районларида ҳам кўриш мумкин.

Шуни таъкидлаш керакки, 1985 йилнинг 1 январигача бўлган маълумотларга қараганда юқорида кўрсатилган районларда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан озуқа турлари кам қолган. Шундай экан, эндиликда мавжуд машина ва механизмларни икки-уч сменада тўла қувват билан ишлатиб барча дағал хашакни қайта ишлаб молларга едириш устидан назоратни йўлга қўйиш ва кўпроқ маҳсулот олишга эришиш лозим.

1985 йил бошиданоқ айрим районларда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда орқада қолинмоқда. Бекобод райони хўжаликларида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан сут тайёрлаш 7,8 процент, Оққўрғон ва Тошкент районларида 5,5 процент, Бўка районида 13,5 процент, Ғалаба районида 6,5 процент, Коммунистик районида 3,5 процент камайиб кетган. Оққўрғон, Оҳангарон, Ғалаба ва Чиноз районларида тухум етиштиришда ниҳоятда орқада қолинмоқда.

Ҳозир чорва қишловини намунали ўтказишда йўл қўйилган нуқсонларни тезкорлик билан бартараф этмоқ керак. Мавжуд озуқа ресурсларидан имкони борича самарали фойдаланиш, моллар маҳсулдорлигининг пасайишига йўл қўймаслик, чорва маҳсулотлари етиштириш суръатларини ошириш юзасидан зарур чораларни кўриш лозим.

Б. ЖЕРДЕВ,
область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

● ХАЛҚ маорифи аълочиси, Меҳнат Қизил байроқ ордени нишондори, коммунист Нажим Расулов ўттиз икки йилдан буён ўқитувчилик қилиб келади. Тошкент шаҳридаги 1-мактабнинг тил ва адабиёт муаллими дарсларни ҳамиша қизиқарли ва жонли ўтказиши туфайли ўқувчиларнинг ўзлаштириши юқори бўлмоқда. Суратда: Н. Расулов.

М. Нуриддинов фотоси.

КОМБИНАТ ҚУВВАТИ ОШДИ

КАЛИНИН районида жойлашган 1-Тошкент теплица комбинатининг қуввати ошди. Бу ерда тўрт гектардан ортиқ майдонни эгаллаган янги корпуслар фойдаланишга топширилган. Республика мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли қурилиш-монтаж трести бунёд этган теплицалар комбинатнинг витаминли маҳсулот етказиб беришни ҳар йили 400 тонна кўпайтириш имконини беради.

Ойна остидаги экинзорлардан мўл бодринг ва помидор ҳосили олиш учун бу ерда тупроққа яхши ишлов берилмоқда. Ҳосилдор тупроқ тайёрлашда теплицаларда тўпланган тажрибадан фойдаланилмоқда. Жумладан, экин майдонига тупроқнинг энг мақбул структурасини таъминлаб турадиган шоли бардиси солинмоқда.

Ҳозир янги теплицаларда экин экишга тайёргарлик кўрилмоқда, эски майдонларда эса гўё ёз дейсиз. Теплица ташқарисида совуқ ва қор бўлса, бу ерда эса бодринг ва помидорлар пишиб ётибди. Ҳар бир квадрат метр жойда мўл сабзавот ҳосили етиштирилди.

(ЎзТАГ мухбири).

ОБЛАСТЬ МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИНИ АТТЕСТАЦИЯДАН ЎТКАЗМОҚДА

БАДИИЙ ИЖОДИЁТ УЧУН «ПАСПОРТ»

ЯҚИНДА областимизда вокал-чолғу бадиий коллективлари ва дискотека клублари ишини янада яхшилаш, репертуарларнинг ғоявий-бадиий савиясини ошириш мақсадида ана шундай коллективларнинг ижоди аттестациядан ўтказилди. Мухбиримиз бу ҳақда сўзлаб бериш учун Тошкент область ижроия комитети маданият бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ю. Юсуповага мурожаат қилди:

— Айтингчи, бундай аттестация ўтказилишидан мақсад нима?

— Маълумки, область миқёсида алоҳида филармония бўлмаганлиги туфайли профессионал эстрада ансамбллари ҳам йўқ, лекин ҳаваскор вокал-чолғу ансамбллари, эстрада музика коллективлари ва дискотека клублари мавжуд, бундай ансамбллар анча кўпайиб қолди. Уч тўрт кишидан иборат ансамбллар тузилиб, тўйма-тўй юришлар ҳам авж олиб кетди. Натижада чинакам санъатга ҳеч қандай алоқаси бўлмаган дайди «отарчи»ларга шахсий манфаатларини кўзлаб «хизмат» қилишларига йўл очилиб қолди. Бундай «ансамбль аъзолари» ўзбошимчалик билан ўз дидларига яраша хом-хатала, бадиий ғоявий саёз қўшиқларни ўрганиб олиб, ўзларича ижро этишарди, чет эл эстрадаси қўшиқларини куйлашга тақлид қилишлар, куйланаётган қўшиқ даврага мосми-йўқми, бу билан мутлақо ҳисоблашмай қўйишганди. Бизнингча бундай ҳолларга чек қўйишнинг аллақачон вақти келди. Санъатдаги саёзликка, ғоявийликка эътибор бермаслик билан асло муроса қилиб бўлмайди. Акс ҳолда тингловчилар эстетик диди, тарбиясига катта зарар етказилади. Шунинг учун ҳам аттестация — айни муддаодир.

— Областимизда нечта вокал чолғу, эстрада ансамбли ва дискотека клуби аттестациядан ўтди?

— Умуман, область бўйича бадиий ҳаваскорлик коллективлари 420 тани ташкил этади. Шундан 160 вокал чолғу ва 25 дискотека клубини кўриб чиқдик, яъни «ғалвирдан» ўтказдик, атиги 69 та вокал чолғу ансамбли ва 18 дискоклуб аттестациядан ўтди холос. Албатта, бу қониқарсиз натижа. Лекин аттестация бу йил биринчи марта ўтказилаётганлигини ҳисобга олиб, биз қолган коллективларга шу йилнинг июнь ойигача тайёрланиш учун муддат беришни лозим топдик.

— Аттестациянинг шартлари нималардан иборат?

— Энг аввало ҳар бир коллективнинг репертуари чуқур анализ қилинади. Бу— бош масала. Шу билан биргаликда ҳар бир санъаткорнинг саҳнада ўзини тута билиши, кийиниш маданияти, ижрочилик маҳоратига ҳам алоҳида эътибор берилади. Жойларда бўлганимизда биз турли ансамблларни кузатдик, юқорида айтганимиздек номигагина ансамбль тузиб олиб, тўйма-тўй юрганларнинг юриш-туриши, кийинишлари ҳам қандайдир ғайри-табиий. Бир ижрочи туфлида, иккинчиси эса спорт кийимларида, пойабзал ҳам ҳар хил, яна бири ғижимланган «жинси» кийиб олган... Мана шундай нуқсонларга эга бўлган ансамблларни концертлар кўрсатишдан маҳрум этдик. Бу фактлардан областимиздаги бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўпчилиги шунақа экан, деган хулосага келиш тўғри бўлмайди. Олмалиқ металлурглар маданият саройининг «Гўзал» вокал-чолғу ансамбли, «Алтаир» ва «Икар» дискотека клублари,. Коммунистик район маданият уйининг вокалчолғу ансамбли ҳамда Бекобод шаҳар маданият уйи дискотека клуби аъзоларининг ижрочилик маҳоратлари, улар олиб бораётган таъсирчан оммавий ишлар диққатга сазовордир.

Аттестациядан муваффақиятли ўтиб, махсус ҳужжатга эга бўлган ҳар бир коллективларга жойларда концертлар бериш ҳуқуқи берилади. Энди гап ана шу тартиб қоидага қатъий амал қилишда қолган. Бунда колхоз, совхозлар, турли корхона ва ташкилотлар ёрдам беришлари мумкин: концертга таклиф қилинган бадиий коллективнинг аттестациядан ўтганлиги ҳақидаги «паспорти» кўрилса, кифоя. Буни назорат қилиш кўпчиликка боғлиқ.

Суҳбатни М. ШАРИПОВА олиб борди.

ЧИҚИНДИДАН ЎҒИТ

Нефтни қайта ишлаш саноатининг чиқиндилари ўсимликларнинг ўсиши учун ғоят соз стимулятордир. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг олимлари шундай хулосага келдилар. Масалан, ана шундай моддаларнинг атиги бир процентини донадор карбамидга қўшиш уруғнинг униб чиқишини оширади, ёш навдаларнинг яхшироқ ривожланишига имкон беради.

(ЎзТАГ).

ОТА-ОНАЛАР УЧУН ЛЕКТОРИЙ

Олмалиқдаги КПСС XXVI съезди номли химия комбинатининг 17-болалар яслибоғчасида ота-оналар учун лекторий очилди. Шаҳар медицина ходимлари бу ерда болаларни чиниқтириш, овқатлантириш тартиби, турли касалликларнинг олдини олиш тўғрисида лекциялар ўқийдилар ва суҳбатлар ўтказадилар. Лекторийдаги машғулотлар вақтида медицина мавзуидаги илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлардан ҳам фойдаланилади.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

БЕМОРГА ЭЪТИБОРСИЗЛИК ҚИЛГАНИ УЧУН

НИЛУФАР Исломова отаси касалхонада ёрдамга муҳтож бўлиб ётган кечаси навбатчи врач Ж. Аҳмедов ўз вазифасини бажаришга совуққонлик билан қараганн, бунинг устига бемор ва унинг турмуш ўртоғи Муҳаббат Исломовага қўполлик қилганн, беморга ўз вақтида зарур ёрдам кўрсатилмаганн тўғрисида редакцияга хат ёзган эди.

Хат бўйича малакали мутахассис шифокорлар иштирокида ўтказилган текширишда унда келтирилган фактлар врач Ж. Аҳмедовга билдирилган эътирозларнинг тўғри эканлиги тасдиқланди. Шундан сўнг бу масала бўйича хулоса чиқариш область соғлиқни сақлаш бўлимига ҳавола қилинган эди.

Редакция область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Б. ТОШБЕКОВ имзоси билан жавоб олди. Унда шундай дейилади:

«Н. Исломованинг хати область соғлиқни сақлаш бўлимида Чирчиқ шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири М. Ибрагимова, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати медицина-санитария қисмининг бош врачи А. Аҳроров, даволовчи врач Н. Красненкова, навбатчи врач Ж. Аҳмедов иштирокида муҳокама қилинди. Бемор С. Исломов мазкур касалхонага 1984 йилнинг 24 июлида миокард инфаркти касаллиги билан келтирилган, 16 сутка мобайнида унга зарур медицина ёрдами кўрсатилган. Шунга қарамасдан унинг аҳволи оғирлашаверган. Буни электрокардиограмма ва лаборатория анализлари ҳам тасдиқлайди. Беморнинг аҳволи жуда оғирлиги тўғрисида унинг турмуш ўртоғи ва ў::аси огоҳлантирилган.

Врач Ж. Аҳмедов навбатчилик қилган 9 август кечаси беморнинг аҳволи янада ёмонлашган. Навбатчи врач эса ёрдам учун ўзига мурожаат қилган беморнинг турмуш ўртоғига қўпол ва бепарво муносабатда бўлган.

Область соғлиқни сақлаш бўлими совети Ж. Аҳмедовнинг бу хатти-ҳаракатини қаттиқ қоралади ва унга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Бундан ташқари у касалхонада даволовчи врач сифатида навбатчилик қилишдан четлаштирилган. Медицина-санитария қисми бош врачи А. Аҳроровга тарбиявий ишлар сусайиб кетганлиги кўрсатиб ўтилди. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими мудири М. Ибрагимовага медицина ходимлари томонидан бундай хатти-ҳаракатларнинг такрорланмаслиги учун зарур чоралар кўриш вазифаси топширилди. Бу воқеани кўнгилсиз сабоқ сифатида областдаги барча даволаш-профилактика муассасалари коллективлари эътиборига етказишга қарор қилинди.

ЮКСАК БАҲО

ЛИССАБОН. Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, республика революцион кенгашининг раиси Бабрак Кармал афғон халқига Совет Иттифоқи бераётган қардошларча беғараз ёрдамни юксак баҳолади.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар Афғонистон революциясига ўз вақтида берган мадад, деди у Португалияда чиқадиган «Диариу ди Лижбоа» газетасининг мухбири билан суҳбатда, чет эл агрессиясини даф этиш ва халқ манфаатларини кўзлаб амалга оширилган чуқур ўзгаришларни ҳимоя қилишда муҳим тарихий роль ўйнади.

Бабрак Кармал мамлакатимиз халқи революцияни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга азму қарор берган, деди ва Рейган маъмурияти ҳамда унинг иттифоқчилари Афғонистон теварагидаги жиноий можарони тўхтатишларини талаб қилди.

(ТАСС).

ЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

17 январда Варшаванинг немис-фашист босқинчиларидан озод бўлганлигига 40 йил тўлади. Иккинчи жаҳон уруши даврида фашистлар Польшани, хусусан, унинг пойтахтини вайронага айлантиришди. Ҳозир Варшава фақат мамлакатдагина эмас, балки жаҳондаги энг кўркам ва обод шаҳарлар қаторидан ўрин олган. Осмонўпар бинолар, хиёбонлар, турли маданий-маиший иншоотлар шаҳарнинг кўркига кўрк қўшиб турибди. Суратда: Варшавадаги Лазенков магистралида транспорт оқимини йўлга солиш иншооти.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

*

ШИДДАТЛИ ЖАНГЛАР

НАЙРОБИ. (ТАСС). Сомалидан олинаётган хабарларга кўра, мамлакатнинг марказий қисмида ҳукумат қўшинлари билан Могадишо режимига қарши курашаётган отрядлар ўртасида шиддатли жанглар авж олиб кетган. Қўзғолончиларнинг «Халган» радиостанцияси кейинги ҳафта ичидагина оппозициядаги кучларнинг отрядлари ўтказган операциялар натижасида Гуриэлда 62- ва 67-бригадаларнинг штаблари тор-мор этилганлигини, Галькайо районида электр станция ишдан чиқарилганлигини, Сомали армиясининг солдат ва офицерларидан 84 киши ўлдирилиб, 135 киши жароҳатлантирилганлигини хабар қилди. Шимолда, Америка ҳарбий базаси жойлашган Бербера порти яқинида ва Харгейса ҳамда Буръо шаҳарлари яқинида рўй берган катта-катта тўқнашувлардан кейин мамлакат марказида уруш ҳаракатлари бошланиб кетди.

ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

БЕРЛИН. ГДР ядро ва космик қуроллар юзасидан бўлажак Совет-Америка музокараларида кўриб чиқиладиган масалалар ва мақсадлар тўғрисида Женевада келишиб олинган аҳдлашувни табриклайди. Бу аҳдлашув қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш ҳамда пировард натижада ядро қуролини тугатиш йўлини очиб беради. ГБСП Марказий Комитети Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг раиси Э. Хонеккер Берлинда Шимолий Рейн—Вестфалия ўлкаси бош министри, ГСДП Раисининг ўринбосари Й. Рау билан учрашувда шу ҳақда гапирди.

Ҳозирги мураккаб халқаро вазият шароитида, деди ГДР раҳбари, тинчлик учун, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун ҳар қачонгидан кўра янада дадилроқ курашиш зарур.

(ТАСС).

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлиги уруш ҳаракатлари тўғрисида тарқатган ахборотида айтилишича, кейинги 24 соат ичида Ироқнинг ҳаво ҳужумидан мудофаа бўлинмалари Майсан секторида душман самолётини уриб туширганлар. Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг қирувчи бомбардимончи самолётлари Форс кўрфазидаги Эрон Харк ороли районида денгиздаги яна икки «нишон»га зарар етказганлар.

Ахборотга кўра, Ироқ артиллерияси фронтининг марказий участкасида, Майсан секторида ва Басрадан шарқда Эроннинг позицияларига ҳамда қўшинлари тўпланган районларини нишонга олиб зарбалар урган.

НИКОСИЯ. (ТАСС). Ирна (Эрон) ахборот агентлигининг хабар қилишича, Эрон авиацияси бугун эрталаб Равандуз районида Ироқнинг ҳарбий базасига зарба берган. Ўтган куни Эрон ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Ироқнинг жанубида душманнинг жанговар позицияларини, штабларини, шунингдек коммуникацияларини ва орқа томонларини бомбардимон қилган. Бир неча ўт очиш нуқталари, бошқа ҳарбий объектлар яксон этилган, Ироқнинг неча ўнлаб ҳарбий хизматчилари ўлдирилган ва ярадор қилинган. Эрон қисмлари Ободон районида Ироқ қўшинларининг бир неча марта қилган ҳужумларини даф этди.

ҒАЛАБАГА ҚАДАР КУРАШ ОЛИБ БОРИЛАДИ

ЛУСАКА. Жанубий Африкадаги Африка миллий конгрессининг президенти Оливер Тамбо шу ташкилот тузилганлигининг 73 йиллигига бағишланиб бу ерда ўтказилган тантанали йиғилишда нутқ сўзлаб, шундай деди: Жанубий Африкада бирлашган, чинакам демократик жамиятни, ирқий камситиш ва апартеиддан ҳоли бўлган жамиятни барпо этиш Африка миллий конгрессининг энг муҳим мақсадидир.

Жанубий Африка халқи, деб уқтирди О. Тамбо, тўла ғалабага қадар озодлик курашини олиб бориш ниятидадир. (ТАСС).

ТОГОДА МИЛЛИЙ ОЗОДЛИК КУНИ

ЛОМЕ. Того халқи миллий озодлик кунини ҳарбий парад ва намойишлар билан нишонлади. Парад ва намойишларда касаба союзлар, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар. Бундан 18 йил муқаддам президент Г. Эйадема бошчилигидаги ҳукумат мамлакатда ҳокимият тепасига келган эди.

Давлат бошлиғи халққа мурожаат қилиб, ўтган йиллар давомида миллий бирлик анча мустаҳкамланиб, иқтисодий тараққиётга эришилганлигини уқтириб ўтди. Президентнинг айтишича, республика бундан буён ҳам барча мамлакатлар билан ҳамкорликни янада ривожлантириб, «ижобий бетарафлик» сиёсатини ўтказади. Г. Эйадема хатарли қуролланиш пойгасига чек қўйиш, янги адолатли халқаро иқтисодий тартиб ўрнатиш йўлида конкрет қадамлар қўйишга даъват этди. (ТАСС).

*

● ОСТРОВСКИЙ номли шаҳар пионер ва ўқувчилар саройида бичиш-тикиш, бадиий тўқиш, ганч-ўймакорлик, наққошлик, рассомчилик, бадиий ҳаваскорлик каби турли хил тўгарак ишлаб турибди. Ўз касбининг моҳир усталари 2800 ёшга билим ва малака ўргатмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: наққошлик тўгараги раҳбари А. Шукуров (чапда) ва бадиий тўқиш тўгараги раҳбари В. Петровалар ўқувчилар билан навбатдаги машғулот пайтида.

А. Абалян фотолари.

*

ОРДЕН ТАҚИШГА УЛГУРМАДИЛАР

1945-1985

СССР Мудофаа министрлигининг Марказий архивда ҳужжатларни варақлаб ўтириб, 3—тоғ-ўқчи корпуси командирининг 1944 йил 21 июндаги буйруғига кўзим тушди-ю, ўзимни қўярга жой тополмай қолдим.

Қримни немис-фашист босқинчилардан озод қилиш учун олиб борилган ҳаёт-мамот жангларида мислсиз жасорат кўрсатганликлари учун иккинчи даражали Ватан уруши орденлари билан мукофотланган 200 жангчининг 190 нафари душманга қақшатқич зарба бериб, мардларча ҳалок бўлган.

Марҳум қаҳрамонларнинг 17 нафари Совет Армияси сафига серқуёш республикамиз шаҳар ва қишлоқларидан чақирилган бўлиб, уларнинг 13 нафари 19—20 ёшли йигитлар эди.

Пискент районининг Оқтепа қишлоқ Советидан ҳарбий хизматга чақирилган Қудратилла Файзуллаев 1944 йил 10—12 май кунлари Қрим ярим оролидаги Херсонес буруни районида 128-гвардиячи тоғ-ўқчи дивизия составидаги 315-гвардиячи тоғ-ўқчи полк автоматчиси сифатида довюраклик ва жасурлик намунасини кўрсатган. У 12 май куни душман ДЗОТига яширинча яқинлашиб бориб, граната улоқтирди ва фашистларни ер тишлатди. ДЗОТдан чиқиб, қочишга тутинган гитлерчини аниқ мўлжалга олади. Ҳужумни давом эттиради ва душман билан юзма-юз, тенгсиз олишувда мардларча ҳалок бўлади.

Шу полк 1-ўқчи ротасининг пулемётчиси Усмон Норинбетов Улуғ Ватан урушига Коммунистик районидаги Бордонкўл қишлоқ Советидан жўнаган. У Херсонес буруни районида ўз пулемётидан душманга қарата беаёв ўт очади. Гитлерчиларга қирон келтириб, душманни чекинишга мажбур этади. Бу жасорати билан рота жангчиларининг олға силжишига имкон яратади.

Норинбетов гитлерчиларни изма-из қувиб бора туриб, мардларча ҳалок бўлади.

Омега аҳоли пункти районида ҳужум қилинган пайтда ўз пулемёти билан жанговар тартибнинг олдида борган янгийўллик Рамазон Усмонов фашистларга даҳшат солиб, душманнинг учта ўт очиш нуқтасининг овозини ўчиради ва ўнга яқин солдат ва офицерини қириб ташлайди. Ўз мардлиги ва жасурлиги билан 319-гвардиячи тоғ-ўқчи полк жангчиларини жанговар топшириқни шараф билан бажаришга руҳлантирди.

Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги йўлида олиб борилган жангларда жасоратлари учун мукофотланган II даражали Ватан уруши орденларини тақишга ҳам улгурмай, мардларча ҳалок бўлган ҳамюртларимиз хотирасига доимо таъзим этамиз.

Мажид САМАДОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

ИШЧИ МУХБИРЛАР ЎҚУВИ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи-қишлоқ мухбирлари университетида машғулотлар давом этмоқда. Яқинда бўлиб ўтган навбатдаги машғулотда «Тошкент ҳақиқати» газетаси редакторининг ўринбосари Р. Умаров «Штатсиз мухбирнинг жойлардан факт олиш ва уларни ёзиш маҳорати» мавзуида суҳбат ўтказди.

«Ёш ленинчи» газета редакцияси хатлар ва оммавий ишлар бўлимининг мудири А. Фозиловнинг «Танқидий хат, ариза ва шикоятлар билан ишлаш» мавзуидаги суҳбати ҳам қизиқарли ва фойдали бўлди.

Янги рубрика — КАТТА ШАҲАР МУАММОСИ

ПИЁДАЛАРНИНГ АЙБИ БИЛАН...

- Қоида бузиш ҳам — тарбиясизлик.
- «Ботирлик»ми, маданиятсизлик?
- Автоинспекторлар нега бефарқ?
- Жиддийроқ чора кўриш керак.

ШАҲАР касалхонасига олиб борадиган торгина йўл одамлар билан гавжум. Кечки пайт, қоронғи туша бошлаган. Ишдан сўнг кўпчилик беморни йўқлашга ошиқяпти. Ер сирпанчиқ, ҳамма шошилади. Ҳар бир минут қадрли.

Бироқ вақтини бекорга совураётган бекорчилар ҳам йўқ эмас. Улар — болалар. Ўн-ўн беш ёш ўртасидаги болалар. Улар ўтган-кетган машинанинг орқасига осилиб сирпаниш билан овора. Машинага аридек «гув» этиб ёпишишади. Агар биронтаси машинанинг тагига кириб кетса нима бўлади? Ким жавоб беради? Албатта, ҳайдовчи...

Ана, ортига болалар ёпишганини кўрган бир «Жигули» ҳайдовчиси машинасини тўхтатиб, пўписа қилди. Беш олти бола ҳар томонга қочди. Бироқ, шофер рулга ўтириши билан улар яна машина ортига ёпишди. Ҳайдовчи энди тўхтамади. Лекин бу манзарадан —болаларнинг қулоқсизлигидан тутоқиб кетган бир йўловчи (эҳтимол у ҳам шофердир) ўзини тутолмай, бояги болалардан бирини тутволиб, бир шапалоқ туширди. Бола жар солиб додлади. Бирпасда онаси пайдо бўлди. Икки ўртада ади-бади айтишув, кўнгилсизлик рўй берди, ўз-ўзидан жанжал бошланди. Холис одамлар онанинг шу пайтдаги нотўғри хатти-ҳаракатидан норози бўлишди.

Аёлнинг гапларидан маълум бўлдики, унинг катта ўғли ҳам илгари машина фалокатига учраган экан. Ҳозир кичик ўғли ўша акасига қўшилиб машинага «осилмачоқ» ўйнаяпти. Энг ачинарлиси шуки — бу воқеа онанинг кўз ўнгида содир бўляпти. Яхшики, катта ўғли фалокатдан соғ-омон қолибди. Агар бахтсиз ҳодиса рўй берганида-чи?

Бола — азиз, одоби ундан ҳам азиз. Бу ҳақиқатга қаттиқ амал қилиш керак. Зеро, болани едириш-ичириш ва кийинтиришдан, моддий томондан тўла таъминлашдан ташқари яна бир катта масъулият, бурч бор. У ҳам бўлса — тарбия. Жуда қийин, жуда мураккаб масала бу! Ҳар биримиз, бола нотўғри иш тутяптими, ўз вақтида қаттиққўллик билан танбеҳ беришимиз, тўғри йўлни кўрсатишимиз лозим эмасми?

Энди катта ёшдаги йўловчиларга келайлик. Улар кўчада, машиналар, турли транспорт воситалари тиғиз қатнов орасида ўзларини қандай тутишади, кўча ҳаракати қоидаларига қай даражада амал қилишади?

Чилонзор массивининг 1-кварталида истиқомат қилувчи Ҳалима Усмонова ишхонасидаги мажлисга кечикаётгани учун шоша-пиша уйидан чиқди. Автобусга чиққач сумкасини очса, кармони уйда қолибди. Ҳовлиққанча бекатда тушди-да, тўхтаб турган автобуснинг олдидан йўлнинг нариги бетига ўтмоқчи бўлди. Шу пайт... иккинчи қатордан келаётган юк машинаси тормозининг хунук товуши «чинқирди» ва машина ўртадаги трамвай йўлига чиқиб кетди. Шу кетишда машинанинг борти Ҳалимани уриб ағдарди. Агар шофернинг маҳорат ва тажрибаси камроқ бўлса ўша дақиқада машина пиёдани босиб ўтиши ҳеч гап эмасди. Унда Х. Усмонова Тошкент тўқимачилик комбинатининг медицина-санитария қисмида ётиб даволанмаган ва оиласи қучоғига қайтмаган бўларди...

Қаранг, бир дақиқада, минутнинг қандайдир бир бўлагида бутун бошли бир инсоннинг ҳаёт-мамоти ҳал бўляпти. Ўша инсоннинг, пиёданинг айби билан. Афсуски, ишга бораётиб ё келаётиб, бозор-ўчарга ёки бошқа бирон ёққа шошиб кетаётиб биз йўловчилар кўпинча мана шу даҳшатли, хавфли дақиқа тўғрисида жиддийроқ ўйламаймиз, уни кўз олдимизга келтирмаймиз. Оддийгина қилиб айтганда — эҳтиёт бўлмаймиз. Ваҳоланки, эҳтиётсизлик билан фалокатнинг ораси бир қадам....

Бир қадамни эҳтиёт бўлиб босиш учун нима қилиш керак? Фақатгина кўча ҳаракати қоидаларига тўла амал қилиш зарур холос. Бошқа ҳеч нарса талаб этилмайди. Нега деярли кўпчилик ҳайдовчилар бунга амал қилади-ю, пиёдалар амал қилмайди? Ҳолбуки, пойтахтимиздаги катта чорраҳаларда пиёдалар учун ҳам ёниб ўчадиган чироқли белгилар қўйилган. Афсуски, бу белгиларга кўпинча эътибор бермаймиз. Машинанинг оқими ҳиёл «узилиши» билан шартта йўлни кесиб ўта бошлаймиз. Оқибатда пиёдалар ўтиш жойига яқинлашган машина ҳайдовчиси, гарчи йўл унинг учун очиқ бўлса ҳам, машинани секинлатишга ё қаттиқ тормоз беришга мажбур бўлади.

Бу ҳам холва. Айрим пиёдаларнинг ўтиш мумкин бўлмаган жойда ҳам ҳардамхаёллик билан кутилмаганда йўлнинг қатнов қисмига чиқиб қолиши, айрим пиёдалар эса кўриб — билиб туриб шундай қоидабузарликка йўл қўйиши кўнгилсиз, гоҳида бахтсиз ҳодисалар билан якунланади. Баъзан эса қаршидан келаётган транспортни назарписанд қилмай, худди атайлаб қилгандек кўчанинг қоқ ўртасидан юрадиганларни кўрганда хуноб бўласан киши. Бундай «ботирлар» на кўча қоидасига амал қилишади, на уялишади!

Тошкент шаҳрида йўл-транспорт ҳодисаларини камайтириш, пиёдалар учун қулайликлар яратиш мақсадида катта тадбирлар амалга оширилмоқда, бундай мақсадлар учун давлатнинг каттагина маблағи сарфланмоқда. Пиёдаларнинг ерости ўтиш йўлларини қуриш ана шундай тадбирларнинг бири. Лекин минг афсуски, ана шу ерости ўтиш йўлининг нақ устидан ҳам ғоз юриш қилиб ўтаётган йигит ва қизларни учратамиз. Бундай манзарани Ҳадра ёки Чорсу майдонларидаги ерости ўтиш йўлларининг устида кўпроқ кўриш мумкин. Чорсуда кенг қатнов йўлининг ўртаси баландлиги 70 сантиметрлик бетон тўсиқ билан ажратилган. Кўпгина йўловчилар, асосан ёш йигит-қизлар ерости йўлининг устидан транспорт қатновига ҳалал бериб ўтишади, тўсиқнинг устидан сакрашади. Лекин бундай ашаддий қоидабузар, жамоат тартибини оёқости қилувчиларга кескин зарба бермаймиз, уларнинг қилмишига бефарқ қараймиз. Ахир бу ҳам ахлоқ-одоб доирасидан чиқишнинг ўзгинаси-ку!

Хўш, қоидани бузадиган, йўл-транспорт тартибига риоя қилмайдиган пиёдаларни нима қилиш керак? Бизнингча, жамоат тартибини менсимайдиганларга нисбатан жиддийроқ чора кўриш зарур. Энг муҳими — кўпчилик бундай ҳолларга бефарқ қарамаслиги лозим. Ҳозир кўча қоидасини бузган пиёда автоинспекторнинг ё танбеҳи ёки нари борса бир-икки сўм жаримаси билан қутулиб кетади. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, автоинспекторларнинг кўпчилиги қоидабузар пиёдаларни кўриб туриб индамайди, ёки тескари қарайди. Нега? Нега қоида бузган шофёр автоинспекторнинг нигоҳидан қочиб қутилмайди-ю, пиёда автоинспекторнинг кўзига бақрайиб туриб, ерости йўлининг устидан ўтаверади? Мана шу савол устида жиддийроқ бир ўйлаб кўрсак яхши бўларди. Лекин афсуски, ҳозирча баъзан ўтказиб туриладиган «Пиёда» операциялари пайтидагина бунга эътибор берган бўламиз. Йўқ, бу иш билан ҳамиша, йил бўйи жиддий шуғулланиш зарур! Ахир, пиёдаларнинг айби билан йўл-транспорт ҳодисалари, ҳалокатлар, бахтсизликлар содир бўлмаяпти дейсизми?

О. АЗИМОВ,
психология фанлари кандидати, доцент.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

РЕДАКЦИЯДАН:

АВТОРЛАР муҳим, долзарб масалани ўртага ташлашяпти. Уларнинг шаҳримиз кўчаларида тартиб-қоидани мустаҳкамлаш зарурияти ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини қўллаб-қувватлайдиган баъзи рақамларни келтириб ўтамиз. Областимиз кўча ва йўлларда 1984 йилнинг ўн бир ойида 36 минг 220 нафар пиёдага кўча қоидасини бузганлиги учун жарима солинди. Жами, 1757 та йўл-транспорт ҳодисаси содир бўлди. Шундан 359 таси пиёда йўловчилар айби билан рўй берди.

Бу кўрсаткичлар Тошкент шаҳрида қуйидагича: 1984 йилда 2843 йўл-транспорт ҳодисаси шундан 986 таси пиёдаларнинг айби билан содир бўлди. Фақат пиёдаларнинг айби билан рўй берган аварияларнинг ўзида ўнлаб киши ҳалок бўлди, 930 киши жароҳатланди, 207 минг қоидабузарга жарима солинди!

Кўриниб турибдики, пиёдаларнинг ҳатти-ҳаракатини тартибга солиш шу куннинг жиддий муаммоси ва уни албатта ҳал қилиш учун зарур бўлган барча чораларни қўллаш керак. Бунга Сиз қандай қарайсиз, ҳурматли газетхон?

✦ Суратда: чанғичиларнинг халқаро турнирида иштирок этаётган СССР терма командасининг бир группа спортчилари.

В. Портнов фотоси.

ЧИМГАН FIS

ЧАНҒИЧИЛАРНИНГ ХАЛҚАРО ТУРНИРИ

«Катта Чимён» соврини учун ўтказилаётган халқаро турнир қишки спорт мухлислари ўртасида катта қизиқиш туғдирмоқда. 1785 метр баландликдан стартга чиқаётган чанғичилар махсус слалом трассасида бир неча тўсиқлардан муваффақиятли ўтиш билан бирга маррага имкони борича тезроқ келишлари керак. Бироқ трасса ниҳоятда мураккаб бўлганлиги учун кўпчилик қатнашчилар маррага етиб кела олмадилар. Стартга чиққан 62 спортчидан 16 кишигина финишга етиб келди. Мусобақа низомига кўра ҳар бир спортчи масофани икки марта муваффақиятли босиб ўтгандан кейингина натижалар йиғиндиси ҳисобга олинади. СССР спорт мастери, СССР Қуролли Кучлари командаси аъзоси Сергей Носков 1 минут 42,81 секунд вақт кўрсатиб, ғолиб келди. Москвалик халқаро классдаги спорт мастери Валерий Циганов иккинчи, львовлик Игорь Орефьев учинчи бўлди. Республикамиз вакили Радион Стенин ўн тўртинчи ўринда қолди.

Мусобақанинг иккинчи кунида красноярсклик В. Янголенко 1 минут 49,64 секунд натижа билан пешқадамликни қўлга киритди.

Кеча хотин-қизлар дастлабки мусобақаларни ўтказдилар.

ФУТБОЛЧИЛАР ТАРАДДУД КЎРИШМОҚДА

Бир қатор командалар мавсумга тайёргарликни бошлаб юборди. СССР терма командаси олдида жуда жиддий имтиҳон турибди. Маълумки, футболчиларимиз бу йил жаҳон чемпионати саралаш учрашувларини ўтказишади. Олтинчи группадан финалга иккита команда йўлланма олади. СССР футболчилари бир очко билан сўнгги бешинчи ўринни эгаллаб туришибди. Лекин катта тренер Э. Малофеев айтишича, футболчиларимизнинг руҳи тетик. Улар қолган 6 та ўйиннинг ҳаммасида ғалаба қозониш иштиёқидалар. Футболчиларимиз 17 апрелда сафарда Швецария футболчилари меҳмони бўлишади. Ана шу расмий учрашувга тараддуд кўраётган терма командамиз учун 18 январда Ҳиндистонда Жавохарлал Неру кубоги учун бошланадиган халқаро турнир янги мавсумдаги дастлабки тайёргарлик босқичи бўлади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«УЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

19, 20 ЯНВАРЬ СОАТ 20.00 да

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ

Камолиддин РАҲИМОВ,

ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Турдиали САЪДУЛЛАЕВ
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Рустам ҲАМРОҚУЛОВ

«КУЙЛАНГ ЁШ ХОНАНДАЛАР» телевизион конкурсининг лауреатлари: Фотима КАРИМОВА, Салима ҚОРИЕВА, Муҳаммаджон НУРИДДИНОВ.

Наманган область Навоий номидаги музикали драма театрининг солистлари.

Билетлар Я. М. Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МЕҲНАТ БЎЛИМИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛАДИГАН ОИЛАЛАРНИ
РСФСРнинг ПРИМОРЬЕ ЎЛКАСИ, ТОМСК ОБЛАСТИ, ИВАНОВО ОБЛАСТИ,
Қозоғистон ССРнинг ТЎРҒАЙ ОБЛАСТИ, ЦЕЛИНОГРАД ОБЛАСТИ, ПАВЛОДАРЬ ОБЛАСТИДАГИ.
ҚЎРИҚ СОВХОЗЛАР ВА КОЛХОЗЛАР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИШЛАШ УЧУН

Ю Б О Р А Д И

Бу хўжаликларга кўчиб борадиган оилаларга кўчиладиган йилнинг ўзида алоҳида уй-жой бинолари ёки квартиралар, ҳовлисида хўжалик бинолари бўлган томорқали участкалар берилади.

Бу хўжаликларга кўчиб бориш иштиёқида бўлган оилалар бошлиғига бир йўла икки юз сўм ва ҳар бир оила аъзосига 75 сўмдан бир йўла нафақа пули берилади, бир оила учун 2 тоннагача миқдорида мол-мулкларини ташиб бориш учун йўл ҳақи тўланади.

Кўчиб борадиган оилалар 8 йил муддатга қишлоқ хўжалик солиғини ва кўчиб борилгандан кейин икки йил муддат ичида квартира ҳақи тўлашдан озод этиладилар.

Камида меҳнатга қобилиятли икки оила аъзоси бўлган оилалар, шунингдек запасга бўшатилган ёки истеъфога чиққан, оиласи бўлмаган ҳарбий хизматчилар ҳужжатларини расмийлаштиришлари мумкин.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат этилсин: Ангрен, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларидаги аҳолини ишга жойлаштириш бюроларига, район марказларида эса меҳнат бўйича вакилларга; Тошкент шаҳрида Привокзальная кўчаси, 30-уйга (1, 2, 5, 8, 9, 10, 24, 26 трамвайларнинг «Будённий кўчаси» бекати). Телефон 55-74-77.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ойдинда отлар». Телевизион бадиий фильм.
10.50 «Саёҳатчилар клуби».
11.50 «Бу ҳақда индамасликка тўғри келарди». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
13.15 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Хотирада мангу». Илмий-оммабоп фильмлар: «Авлодлар учун хабар», «Хотира дафтари», «Лочинлар ҳам парвоз этишди».
16.05 «Биз Волгада яшаймиз».
16.35 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
17.10 А. Дворжак. «Афсоналар».
17.25 Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига. «Партия ҳақида ҳикоялар». «Эски дунёдан воз кечамиз».
18.10 «Сайловлар олдидан».
18.25 РСФСР халқ артисти Ю. Казаков чалади (баян).
18.45 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал.
19.40 «Дунё ва ёшлар».
20.15 «Бу ҳақда индамасликка тўғри келарди». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.
21.30 «Время».
22.05 М. И. Глинка номли вокалистларнинг XI Бутуниттифоқ конкурсида.
23.00 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15—9.35 «Қуёш рассоми Аристарх Лентулов». Илмий-оммабоп фильм.
12.05—12.40 «Онамларнинг мактаби».
14.30—15.25 «Унутиш мумкин эмас» (1943 йил Теҳронда бўлиб ўтган уч давлат раҳбарларининг конференцияси ҳақида).
16.30 Янгиликлар.
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Красний Октябрь» кондитер фабрикаси клубининг духовой оркестри чалади.
19.00 «Ҳамдўстлик».
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Баскетбол. Кубок эгаларининг кубоги учун. Эркаклар. «Жальгирис» (Каунас)— «Паок» (Греция). 2-тайм. Каунасдан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Василий ва Василиса». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Ютуқ». Телефильм.
10.40 «Юввош келинчак». Телевизион бадиий фильм (рус.).
11.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Китоб — бизнинг дўстимиз»(такрорий).
12.30 Ўқув программаси (рус.).
13.00 Янгиликлар.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.25 «Инсон болаликдан бошланади»(рус).
19.00 Россияда 1905 — 1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига(рус.).
19.30 «Ахборот»(рус.).
19.45 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.05 «Ҳақиқат ва бўхтон». Атеистик мавзуларда кўрсатув.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Музика истиқболи эгалари».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». ЎзССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси ҳамда Ўзбекистон телевидениесининг қўшма рейди.
22.30 «Умид юлдузи». Бадиий фильм. 2-серия.
23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.35 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Обь денгизи». Телефильм.
18.30 «Ҳаётий воқеа». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма.
21.00 «Сизни Чимён таклиф этади»(рус.).
21.30 МТ II

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет қурилиши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар—325556; фотомухбир—325894.

Р. 11027. А. 1622. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12